

Σύγκριση

Τόμ. 18 (2007)



Από τεύχος σε τεύχος: τα είκοσι χρόνια της Εταιρείας

Z. I. Σιαφλέκης

doi: [10.12681/comparison.10280](https://doi.org/10.12681/comparison.10280)

Copyright © 2016, Z. I. Σιαφλέκης



Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σιαφλέκης Z. I. (2017). Από τεύχος σε τεύχος: τα είκοσι χρόνια της Εταιρείας. *Σύγκριση*, 18, 5-7.
<https://doi.org/10.12681/comparison.10280>

Από τεύχος σε τεύχος. Τα είκοσι χρόνια της Εταιρείας

Είκοσι χρόνια χωρίζουν το παρόν τεύχος από την πρώτη Γενική Συνέλευση (24 Μαΐου 1987) με την οποία η Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας (ΕΕΓΣΓ) έγινε πραγματικότητα.¹ Σύμφωνα με το καταστατικό της, ένας από τους σκοπούς ίδρυσής της, ίσως ο σημαντικότερος, ήταν «η ενίσχυση και η οργάνωση της έρευνας, της μελέτης και της διδασκαλίας της γενικής και συγκριτικής γραμματολογίας στην Ελλάδα».

Μια επιστημονική εταιρεία, από τη φύση της, έχει συγκεκριμένες δυνατότητες να πετύχει τους σκοπούς της: συνέδρια, ημερίδες, επαφή με αντίστοιχες εταιρείες του εξωτερικού, έκδοση ειδικού περιοδικού· βέβαια, το μεγαλύτερο κεφάλαιό της είναι η δύναμη των μελών της, αριθμητική και ποιοτική. Τίποτε από τα παραπάνω δεν έλειψε από την Εταιρεία μας. Μέχρι τώρα έχουν πραγματοποιηθεί ημερίδες, διαλέξεις, καθώς και τρία μεγάλα διεθνή συνέδρια (1991, 1998, 2005), ενώ το επόμενο προγραμματίζεται για το 2008. Η σύνδεσή μας με τη Διεθνή Εταιρεία Συγκριτικής Γραμματολογίας (ICLA) υπήρξε ιδιαίτερα γόνιμη, αφού μετείχαμε επί δώδεκα σχεδόν χρόνια στο Εκτελεστικό Συμβούλιό της. Η έκδοση της *Σύγκρισης* είναι συνεχής και το επίπεδο του περιεχομένου της αποτελεί μια πραγματική συμβολή στην έρευνα της Συγκριτικής Φιλολογίας στη χώρα μας. Τα περισσότερα από 100 μέλη μας είναι τόσο ειδικοί επιστήμονες, με συγκεκριμένες σπουδές στη Συγκριτική Φιλολογία, όσο και νεοελληνιστές, ειδικοί ξένων φιλολογιών, κλασικοί φιλόλογοι, βυζαντινολόγοι, θεατρολόγοι, γλωσσολόγοι, μουσικολόγοι, ιστορικοί της τέχνης, κριτικοί της λογοτεχνίας, μεταφραστές.

Σ' αυτά τα είκοσι χρόνια, μια νέα πραγματικότητα διαμορφώθηκε στις συγκριτικές φιλολογικές σπουδές στη χώρα μας. Ο λογοτεχνικός συγκριτισμός έγινε περισσότερο γνωστός και αποδεκτός από την ελληνική κριτική και το ελληνικό πανεπιστήμιο, ενώ άρχισε να διαμορφώνει και την κοινωνική, ευρύτερα, παρουσία του.

Θα ήθελα να μνημονεύσω εδώ την ιδιαίτερη συμβολή στην ίδρυση και τη λειτουργία της Εταιρείας της καθηγήτριας Ελένης Πολίτου-Μαρμαρινού, που εργάστηκε περισσότερο από κάθε άλλον ήδη από την εποχή του αρχικού σχε-

διασμού μέχρι και σήμερα, και κατάφερε, χάρη στις ιδιαίτερες ικανότητές της, να δώσει το στίγμα και την ταυτότητα της Εταιρείας, υπερπηδώντας εμπόδια οργανωτικά και διοικητικά. Για την Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού η ίδρυση της Εταιρείας ήταν η εξέλιξη μιας προσπάθειας που είχε αναλάβει πολλά χρόνια πριν, να κάνει περισσότερο γνωστή και αποδεκτή τη Συγκριτική Φιλολογία (ως γνωστικό αντικείμενο) στο ελληνικό πανεπιστήμιο, και δη το Καποδιστριακό. Κάνοντας έναν απολογισμό σήμερα διαπιστώνουμε ότι πέτυχε τους σκοπούς της ως πρόεδρος και δικαιώθηκε ως επιστήμονας. Δεν θα ήταν υπερβολή αν λέγαμε ότι αποτελεί την «ψυχή» της Εταιρείας.

Όχι μικρότερης σπουδαιότητας ήταν και η συμβολή του Κώστα Στεργιόπουλου, ποιητή, καθηγητή, ανθρώπου των γραμμάτων. Με την ακριβοδίκαιη κρίση του, τις οργανωτικές ικανότητές του και τις διοικητικές του εμπειρίες σε άλλες Εταιρείες Γραμμάτων, αλλά πάνω απ' όλα χάρη στην αγάπη του για τη λογοτεχνία, ο Κ. Στεργιόπουλος αποδείχθηκε ένας ικανότατος πρόεδρος, που συνδύασε άριστα το τυπικό της λειτουργίας με το ζωντανό περιεχόμενο της Εταιρείας. Και σ' αυτόν η οφειλή μας είναι μεγάλη.

Αφήνω τελευταίο τον Εμμ. Κριαρά. Ήταν από τα πρόσωπα που λειτούργησαν, χωρίς υπερβολή, ως έναυσμα για τη συγκρότηση της Εταιρείας. Η προσωπική του σχέση με τα ιερά «τέρατα» του γαλλικού συγκριτισμού, όπως και η δική του επιστημονική ενασχόληση, τον καθιστούσαν αυτομάτως συνεχιστή της ευρωπαϊκής συγκριτολογίας στη χώρα μας. Οι συμβουλές του, οι κρίσεις του, αλλά πάνω απ' όλα η χαρά του που επιτέλους θα ιδρυόταν και στη χώρα μας Εταιρεία Συγκριτικής Γραμματολογίας αποτέλεσαν για όλους όσοι εργαστήκαμε τότε γι' αυτόν το σκοπό μια αισιόδοξη παρότρυνση και μια βεβαιότητα επιτυχίας. Σήμερα, ο Εμμ. Κριαράς είναι πάντοτε κοντά μας με ένα αδιάπτωτο ενδιαφέρον για την πορεία της Εταιρείας, στην οποία ήδη έχει δωρίσει σημαντικό αριθμό βιβλίων της βιβλιοθήκης του.

Είκοσι χρόνια είναι ίσως αρκετά για έναν απολογισμό, αλλά είναι πάντοτε και μια αφορμή για τη συνέχιση της επίτευξης των στόχων που η Εταιρεία μας είχε θέσει στην αρχή. Σήμερα είμαστε συνδεδεμένοι με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συγκριτικής Φιλολογίας, ένα σχηματισμό με επίκεντρο τις ευρωπαϊκές συγκριτικές σπουδές, έχουμε εγκαινιάσει την επιστημονική σειρά *Μελέτες και Έρευνες*, στην οποία πρόκειται να προστεθούν και άλλοι τίτλοι, ενώ το ΙΚΥ έχει ήδη περιλάβει τη Συγκριτική Φιλολογία στα προγράμματα υποτροφιών εξωτερικού. Πολύτιμος αρωγός στις ποικίλες δραστηριότητές μας είναι το Υπουργείο Πολιτισμού και συμπαραστάτης μας το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Και στα δύο οι ευχαριστίες μας είναι βαθιές και ειλικρινείς.

Σήμερα λοιπόν, παρά το γεγονός ότι ούτε η *Σύγκριση* ούτε και τα *Πρακτικά* των συνεδρίων μας έχουν τις πωλήσεις που θα έπρεπε, αλλά ούτε και το ελληνικό πανεπιστήμιο δείχνει να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τη θέσπιση και την προκήρυξη θέσεων Συγκριτικής Φιλολογίας, παρά το ότι πολλά από τα μέλη μας αδρανούν, είμαστε αισιόδοξοι. Γνωρίζουμε ότι η επίτευξη των στόχων μιας επιστημονικής εταιρείας, σχετικά νέας, δεν μπορεί παρά να γίνει σταδιακά, ιδιαίτερα στη χώρα μας όπου η επιφυλακτικότητα απέναντι στο καινούργιο είναι δεδομένη. Φορείς αυτής της αισιοδοξίας είναι ο μεγάλος αριθμός των δραστήριων μελών μας που υποστηρίζουν και εμψυχώνουν την πορεία της Εταιρείας σε κάθε βήμα, είμαστε όλοι όσοι μοιραζόμαστε το όραμα της βελτίωσης και της διεύρυνσης των συγκριτολογικών σπουδών στον τόπο μας.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

¹ Τα όσα προηγήθηκαν ιστορούνται αναλυτικά από τον Κώστα Στεργιόπουλο στο *Σύγκριση / Comparaison* 9 (1998), σσ. 8-13.